

Nr 69/92

Nazwisko

Wiek 41 lat

Dzień śmierci
13.11.92

Sekcjonowany
w ..... godzin
po śmierci
sekcja mózgu
28.11.92

Ogłoszone, lub demon-
strowane przez

Uwalniany materiał:

Alkohol ~~Formol~~
1.czoło lewe
2.zwoje podsta-
wy l.
3.wzgórze l.
4.skroń z amo-
nem l.
5.centralna l.
6.ciemie l.
7.potylica l.
8.śródmózgowie
z i.czarną
9.most
10.opuszka
11.rdzeń podopu-
szkowy
12.mózdzek l.

Użyte metody barwienia
H.E., Heidenhain

Mikrofotografie, rysunki

Rozpoznanie kliniczne

AIDS

Rozpoznanie anatomiczne

Hyperaemia et oedema cerebri

Rozpoznanie histologiczne

HIV-encephalitis.

Cryptococcosis cerebri et leptome-
ningeum.

Prof. M.J. Mossakowski

Badanie neuropatologiczne:

W obrazie mikroskopowym przypadku uderzające są grudki mikroglejowo-histiocytarne, ze zmienną domieszką limfocytów rozsiane w całym ośrodkowym układzie nerwowym. Wykazują one jednak znaczne zróżnicowanie dystrybucji. Występują jedynie pojedynczo w rdzeniu kręgowym podopuszki, w opuszce i w mózdku. Są bardzo liczne w moście, śródmózgowiu i w obrębie jąder podstawy, z mniejszym nasileniem w strukturach podkorowych na poziomie w pełni rozwiniętego wzgórza. W półkulach mózgu obficie występują w płacie skroniowym i potylicznym, znacznie skąpiej w okolicy czołowej, ciemieniowej i centralnej. Grudki występują w strukturach szarych i białych, w półkulach przeważają w istocie białej. W jądrach podstawy - odwrotnie. W moście gromadzą się głównie w części nakrywkowej.

Grudki mają wysoce zróżnicowaną morfologię; od drobnych złożonych z nielicznego luźno zagęszczonego mikrogleju, poprzez większe, bogatokomórkowe, zbite bądź rozlewające się, niekiedy położone na polu rozlanego rozplemu mikroglejowego. W tych razach występują w znacznym zagęszczeniu. Niektóre grudki sąsiadują z drobnymi naczyniami, które w tych razach otoczone są pierścieniem limfocytarnym, a w samym utkaniu grudki jest więcej limfocytów. W znacznej większości grudek obecne są wielojądrowe komórki olbrzymie, występujące pojedynczo lub po kilka. Tylko niektóre grudki ich nie zawierają. Komórki olbrzymie spotyka się natomiast poza grudkami, niekiedy tylko w związku z naczyniami. Nierzadko występują całkiem "luźno" w tkance. Naczynia śródmiażdżowe i oponowe niekiedy otoczone są niewielkimi naciekami drobnookrągłokomórkowymi.

Drugim elementem obrazu neuropatologicznego przypadku są liczne skupienia kryptokoków występujące w oponach miękkich wszystkich części ośrodkowego układu nerwowego oraz w poszerzonych przestrzeniach okołonaczyniowych w obrębie utkania mózgowia. Zarówno w oponach jak i w położeniu śródmiażdżowym ich ilość jest zmienna. Niekiedy są to tylko luźno rozproszone mikroorganizmy, w innych razach stanowią one zagęszczone skupienia, w jeszcze innych są one zbitą masą mikroorganizmów. Na ogół nie towarzyszy im żaden odczyn zapalny. Niekiedy jednak w oponach widoczne są nacieki zapalne, głównie limfocytarne, czasem z większą domieszką komórek plazmatycznych. Podobne nacieki, głównie jednak limfocytarne, towarzyszyły skupieniom kryptokoków w

miąszu. W okolicy potylicznej (w sąsiedztwie rogu tylnego) obecnych było kilka jamek zupełnie bezodczynowych wypełnionych kryptokokami. Pojedyncze kryptokoki obserwowano niekiedy w świetle drobnych naczyń.

Z pozostałych zmian odnotować należy pseudosyderozę błony środkowej w gałce bladej, drobne bujania nadwyściółkowe w ścianach komór bocznych oraz rozlany odczyn glejowy w brzuszno-bocznym jądrze wzgórza.

Na odrębną uwagę zasługują dwa zjawiska:

- 1) Obecność rozsianych drobnych ognisk zgałczenia tkanki stwierdzonych w jądrze zębatym mózdzku, części podstawnej mostu, w śródmózgowiu, w korze ciemieniowej i centralnej. Były one w większości bezodczynowe, jedno z ognisk w n. dentatus znajdowało się wśród rozplemu glejowego, podobne ognisko w korze centralnej wyróżniało się obecnością przerosłego mikrogleju. Niektóre z położonych tu komórek miały liczne wodniczki. W jego sąsiedztwie położony był twór przypominający blaszkę kuru. W korze ciemieniowej stwierdzono ponadto warstwowe zgałczenie w warstwie drobinowej.
- 2) Występowane w oponach miękkich, w mniejszym stopniu przynaczyniowo w tkance, obfitych skupieniu tworów o cechach struktur wodniczkowo-ziarenkowych, tworzących odcinkowo zbite pokłady, w których sąsiedztwie położone były kryptokoki, a czasem wewnątrz tych skupień. Cechą charakterystyczną tych tworów była obecność w ich otoczeniu obfitych pyłkowatych złogów barwnika nb. wymaga rozstrzygnięcia czy nie jest to pseudomonas Carinii - trzeba zrobić impregnację i immunocytochemię.

Rozpoznanie neuropatologiczne: HIV-encephalitis. Cryptococcosis cerebri et leptomenigeum.

Protokół sekcji makroskopowej mózgu Nr 69/92

Materiał nadesłano z: Instytutu Chorób Zakaźnych w Warszawie - Oddział X

Imię i nazwisko ..... Data zgonu 13.11.1992
Wiek 41 lat ..... Data sekcji ogólnej .....
Data sekcji mózgu 28.11.1992

Rozpoznanie kliniczne Podejrzenie AIDS u osoby zakażonej wirusem HIV.
Leukoplakia włochata, grzybica jamy ustnej. Podej-
rzenie toksycznego uszkodzenia wątroby. Ropnie wo-
koło nosa. Podejrzenie zatoru tętnicy płucnej. Po-
dejrzenie krwawienia wewnętrznego.

waga mózgu utrwalonego 1430 g

Symetria zachowana

Zniekształcenia nie stwierdzono

rowki

zakręty

Opony przezierny, naczynia, zwłaszcza
tylnych części mózgu przekrwione

Przestrzenie podoponowe wolne

Naczynia podstawy bez zmian

Przekroje przez półkule w płaszczyźnie czołowej

Poza przekrwieniem istoty białej, zwłaszcza w okolicach
przykomorowych, bez zmian

Pień o rysunku prawidłowym

Mózdzek bez zmian

Rdzeń nie sekcjonowano

Rozpoznanie makroskopowe

Hyperaemia et oedema cerebri.

Obducent

Prof. Mirosław J. Mossakowski

Skrót historii choroby

41 lat, nauczyciel, kawaler

Przyjęty: 12.11.1992
zmarł 13.11.1992

Rozpoznanie kliniczne: Podejrzenie AIDS u osoby zakażonej przez HIV.
Leukoplakia włochata, grzybica jamy ustnej.
Podejrzenie toksycznego uszkodzenia wątroby.
Ropnie wokoło nosa. Podejrzenie zatoru tętnicy płucnej. Podejrzenie krwawienia wewnętrznego.

Wywiad: został przyjęty z owzw-typu B. Nie wie kiedy został zakażony wirusem HIV. Neguje kontakty homoseksualne, nie brał narkotyków dożylnie, miał kontakty z kobietami, nie był żonaty. W ostatnim półroczu zabieg w okolicy twarzy, stomatologiczny.

Przedmiotowo: stan ogólny dość dobry, budowa prawidłowa, odżywienie upośledzone. Skóra sucha, robi wrażenie odwodnionej. Węzły chłonne powiększone. Język obłożony nalotem grzybiczym, na boku języka zmiany podobne do leukoplakii włochatej. Płuca bez zmian. Czynność serca miarowa, 90/min, RR 120/70. Brzuch miękki, niebolesny, wątroba powiększona na 2 palce, przy obmacywaniu tkliwa. Objawy oponowe negatywne.

Przebieg: W drugim dniu pobytu pogorszenie stanu ogólnego, pacjent zamroczony, podsypiający. W godzinach wieczornych zgon wśród narastających objawów niewydolność krążeniowo-oddechowa (zator tętnicy płucnej?)

Badania dodatkowe: amoniak w surowicy met. enzymatyczną 58,4 umol (norma 6,5-35 umol), mocznik 100 mg%, glukoza 97, kreatynina 1,80. Mocz - ślad białka, urobilinogen wzmożony (3+). Próby czynnościowe wątroby: fosfataza zasadowa 96, bilirubina całkowita 55 umol/l, AspAT 50, AlAT 88. HBsAg (+) dodatni. Morfologia: rbc 3.3 mil, wbc 4.9 (p - 6, s - 80, e - 1, l - 12, m - 1).

Przeciwciała anty-HIV stwierdzono w październiku 92.

Rozpoznanie anatomo-patologiczne (robocze): cirrhosis incipiens et steatosis diffusa hepatis. Diathesis haemorrhagica subpleuralis, lienis, renum et hepatis. Splenomegalia. Anaemia. Intumescencia lymphonodulorum bifurcationis tracheae